

Zienswijzennota ‘Ontwerp Afwegingskader Zon op Land’

Inleiding

Van 21 november 2022 tot en met 2 januari 2023 heeft het ontwerp Afwegingskader Zon op Land voor een ieder ter inzage gelegen. Gedurende deze periode is een ieder in de gelegenheid gesteld een zienswijze op het plan kenbaar te maken aan de gemeenteraad.

De ter inzage legging is bekend gemaakt door publicatie in het Contact en het elektronisch gemeentebblad. Gedurende de termijn zijn 12 schriftelijke zienswijzen bij de gemeenteraad ingediend. Hieronder wordt aangegeven wie de zienswijzen hebben ingediend. Verder op in de zienswijzennota worden de zienswijzen samengevat en beantwoord.

Inspreker		Datum	Ontvangen op	Zaaknummer
1.	Sunvest	28 november 2022	28 november 2022	448929
2.	Inwoner Zutphen, 1 handtekening	30 november 2022	30 november 2022	461634
3.	Stichting Waardevol Wansveld	20 december 2022	20 december 2022	473481
4.	Vogelwerkgroep Zutphen e.o.	15 december 2022	15 december 2022	472167
5.	Inwoner Zutphen, 1 handtekening	23 december 2022	23 december 2022	476058
6.	TPSolar Nederland b.v.	30 november 2022	22 december 2022	475164
7.	Wima Plant	19 december 2022	22 december 2022	475132
8.	Inwoners Zutphen, 2 handtekeningen	20 december 2022	30 december 2022	477742
9.	Bewonersgroep Leesten, handtekeningen van 73 huishoudens	30 december 2022	2 januari 2023	479421
10.	Inwoner Zutphen, 1 handtekening	31 december 2022	31 december 2022	478596
11.	Inwoner Zutphen, 1 handtekening	29 december 2022	29 december 2022	477639
12.	Land- en tuinbouw Organisatie Noord (LTO Noord)	30 december 2022	30 december 2022	477741

Alle bovenstaande zienswijzen zijn binnen de termijn verzonden en ontvangen, waardoor ze allen ontvankelijk zijn.

Daarnaast heeft Natuurmonumenten, ZutphenEnergie en een individuele inwoner ook een zienswijze ingediend. Deze zijn niet tijdens de inzageperiode verzonden en ontvangen en daarom niet ontvankelijk. Deze zienswijzen zijn als gevolg daarvan buiten beschouwing gelaten.

Inhoud en beantwoording zienswijzen

Inspreker 1, Sunvest

Datum inkomende brief: 28 november 2022

Ondertekend door: organisatie

Standpunt

De twee zoekgebieden lijken om de volgende redenen niet afdoende om goed invulling te geven aan de ambitie van de gemeente:

1. Het zoekgebied in De Overmarsch is met name grond in het bezit van de gemeente en kan alleen door gemeente beschikbaar gesteld worden.
2. Grondeigenaren in het zoekgebied ten zuiden van Zutphen en de buurt hebben aangegeven dat ze zonnevelden meer voor de hand zien liggen bij een industriegebied, dan wel veel kleiner.
3. Beide zoekgebieden liggen ver van netaansluitingen en groot verbruikers van energie af.
4. Het afwegingskader geeft ruimte voor een kralensnoer van kleinere zonnevelden. Het helpt als de zoekgebieden verruimd worden en ook op andere plekken (kleinere) zonnevelden ontwikkeld kunnen worden.
5. Huidige kansenkaart sluit de ontwikkeling van een extra zonneveld op de kabel van zonneveld Revelhorst uit.

Verzoek

Verruim het zoekgebied, en blijf de nadruk leggen op landschappelijke inpassing. Een goed ontworpen en ingepast zonneveld, passend bij de schaal van het landschap, zou in overleg met de omgeving bijna op elke plek ontwikkeld moeten kunnen worden.

Toelichting College:

De gemeenteraad heeft op 11 oktober 2021 het Zutphens Broekgebied en De Overmarsch aangewezen als zoekgebied voor zonnevelden. Wij hebben bij de keuze voor de zoekgebieden zorgvuldig gekeken naar gebieden waar het landschapstype, en dus de draagkracht van het landschap, en wettelijke beperkingen de aanleg van grootschalige zonnevelden niet belemmeren. Verschillende sprekers hebben vragen gesteld over de mogelijkheden voor de realisatie van zonnevelden buiten de zoekgebieden. Als er een initiatief voor een grootschalig zonneveld buiten het zoekgebied is, moet de gemeenteraad een apart besluit nemen over de toepassing van de uitgangspunten in het afwegingskader en de eventuele uitbreiding van de zoekgebieden.

Conclusie

Deze zienswijze geeft geen aanleiding om het ontwerp Afwegingskader Zon op Land aan te passen.

Inspreker 2, Inwoner van Zutphen

Datum inkomende brief: 30 november 2022

Ondertekend door: particulier, 1 handtekening

Standpunt

Inspreker geeft aan dat wij naast de klimaatopgave ook als gemeente energieneutraal willen zijn om inwoners en bedrijven in de gemeente tot in de lengte van jaren van betrouwbare energie te voorzien. Daarvoor werkt de gemeente volgens de inspreker aan versterking van onze eigen lokale energievoorziening en circulaire economie.

Verzoek

Neem dit argument ook op in het Afwegingskader Zon op Land.

Toelichting College:

Gemeentes hebben de publieke verantwoordelijkheid om het gebruik van fossiele grondstoffen voor energie in de toekomst te beëindigen. Met oog op de lokale energievoorziening heeft het college opdracht gegeven om te onderzoeken of en waar grootschalige zonnevelden gerealiseerd zouden kunnen worden om onze gemeente van lokale en duurzame elektriciteit te voorzien.

Standpunt

Het afwegingskader wordt herzien wanneer nieuwe inzichten bekend zijn. Inspreker vindt dit verstandig, want als er één constante is in de energietransitie, dan is het wel voortschrijdend inzicht. Bij een kader rond voortschrijdend inzicht hoort uiteindelijk ook een kwantificering van de Zutphense doelen voor duurzame opwek (wanneer doen wij genoeg), inclusief een beschrijving van de relatie van dit afwegingskader met ander relevant gemeentelijk beleid (denk aan de Transitievisie Warmte).

Verzoek

Geef voortschrijdend inzicht een duidelijke plek in het afwegingskader én neem bovenstaande punten daarin op.

Toelichting College:

Het Afwegingskader Zon op Land is gebaseerd op huidige inzichten en kennis. Uiteraard moet de inhoud worden bijgesteld wanneer blijkt dat dit nodig is om het afwegingskader bruikbaar te houden. We gaan uit van een werking van 5 jaar, tenzij nieuwe ontwikkelingen vragen om het afwegingskader eerder te herzien. Eventuele relaties met andere beleidsstukken worden opgenomen in de herziening. Wanneer en hoe eventuele nieuwe inzichten en ontwikkelingen worden meegenomen wordt op een later moment door het college besloten.

Standpunt

In het afwegingskader wordt impliciet alleen zon-PV meegenomen. Inspreker geeft aan dat het energiesysteem in onze regio eigenlijk niet nog meer zon-PV aankan. De ontwikkeling van zonnepanelen die zowel elektriciteit als thermische energie kunnen oogsten (PV-T) is een kansrijke oplossing. Je kunt met deze systemen volgens de inspreker het hele jaar (meer) energie oogsten.

Verzoek

Wanneer het afwegingskader herzien wordt, PV-T meenemen als manier om energie op te wekken.

Toelichting College:

Het Afwegingskader Zon op Land is gebaseerd op huidige inzichten en kennis en uiteraard moet de inhoud worden bijgesteld op basis van voortschrijdend inzicht. Wanneer en hoe eventuele nieuwe inzichten en ontwikkelingen zoals PV-T worden meegenomen wordt op een later moment door het college besloten.

Standpunt

De energiesysteemkant (aanbod van energie én vraag naar energie in samenhang beschouwen) is volgens de inspreker in het afwegingskader nog onderbelicht. Gezien de structurele netcongestie en het voorspelbare karakter van zonne-energie, zou aandacht voor balans in het lokale energiesysteem het beleidskader kunnen versterken. Vanuit dit perspectief kies je bij voorkeur voor opwek dicht bij vraag en/of energieknooppunten. Concreet denkt de inspreker aan plekken op- en net ten noorden van bedrijventerrein De Mars en het kanaal, misschien ten westen van het Bronsbergermeer en het talud van de N348 ten behoeve van de toekomstige warmtevoorziening in de Zuidwijken.

Toelichting College:

De gemeenteraad heeft op 11 oktober 2021 op basis van de ontwerp RES 1.0, het eigen onderzoek én de Visie Landelijk Gebied besloten om De Overmarsch en het Zutphens Broekgebied als zoekgebied aan te wijzen voor zonne-energie. Wij hebben bij de keuze voor de zoekgebieden zorgvuldig gekeken naar gebieden waar het landschapstype, en dus de draagkracht van het landschap, en wettelijke beperkingen de aanleg van grootschalige zonnevelden niet belemmeren. Als er een initiatief is voor een grootschalig zonneveld buiten een zoekgebied, moet de gemeenteraad een apart besluit nemen over de toepassing van de uitgangspunten in het afwegingskader en de eventuele uitbreiding van de zoekgebieden.

Conclusie

Deze zienswijze geeft aanleiding om het ontwerp Afwegingskader Zon op Land aan te passen.

In het ontwerp Afwegingskader Zon op Land hebben wij naar aanleiding van deze zienswijze de volgende tekstuele wijziging doorgevoerd:

Aan paragraaf 1.3 is de volgende alinea toegevoegd:

“Het Afwegingskader Zon op Land is gebaseerd op huidige inzichten en kennis en uiteraard moet de inhoud worden bijgesteld op basis van voortschrijdend inzicht en ontwikkelingen. Een voorbeeld van een ontwikkeling is de kleur van de panelen die kan bijdragen aan de (on)zichtbaarheid van de panelen in het gebied. Een ander voorbeeld van een ontwikkeling is bijvoorbeeld PV-T. PV-T (Photo Voltage Termisch) zijn panelen die zonlicht omzetten in stroom met een systeem om indirect water op te warmen. Dit kan worden meegenomen in een eventuele herziening. Wanneer en hoe eventuele nieuwe inzichten en ontwikkelingen worden meegenomen wordt op een later moment door het college besloten.”

Inspreker 3, Stichting Waardevol Warnsveld

Datum inkomende brief: 20 december 2022

Ondertekend door: organisatie

Standpunt

Het hoofdbezwaar is gericht tegen het aanwijzen van het Zutphens Broekgebied als zoekgebied.

Hiervoor worden enkele redenen gegeven:

- De gemeente Zutphen heeft slechts een klein landelijk gebied ten opzichte van omliggende gemeenten.
- De landelijke gebieden hebben grote landschappelijke waarden voor mens en dier.
- Door de mogelijke aanleg van grote zonnevelden gaat het landschap, en daarmee de leefbaarheid, achteruit.

Verzoek

Schrap het Zutphens Broekgebied als zoekgebied voor de opwek van grootschalige zonne-energie.

Toelichting College:

De gemeenteraad heeft op 11 oktober 2021 op basis van de ontwerp RES 1.0, het eigen onderzoek én de Visie Landelijk Gebied besloten om De Overmarsch en het Zutphens Broekgebied als zoekgebied aan te wijzen voor zonne-energie. Wij hebben bij de keuze voor de zoekgebieden zorgvuldig gekeken naar gebieden waar het landschapstype, en dus de draagkracht van het landschap, en wettelijke beperkingen de aanleg van grootschalige zonnevelden niet belemmeren. In het Afwegingskader Zon op Land staan uitgangspunten voor hoe zonnevelden in het landschap passen in combinatie met andere functies, zoals: agrarisch gebruik en recreatie. En hoe ze een meerwaarde kunnen leveren voor de natuur of bodemkwaliteit. Dit biedt de gemeenteraad handvatten om eventuele initiatieven te beoordelen.

Conclusie

Deze zienswijze geeft geen aanleiding om het ontwerp Afwegingskader Zon op Land aan te passen.

Inspreker 4, Vogelwerkgroep Zutphen e.o.

Datum inkomende brief: 15 december 2022

Ondertekend door: organisatie

Standpunt

- Inspreker is van mening dat het ontwerp afwegingskader door Bureau Land id (nov. 2022) en het haalbaarheidsonderzoek door Pondera (2021) niet objectief zijn geschreven ten opzichte van de bestaande ecologie.
- Inspreker schrijft dat Bureau SAB (2020) de landschappelijke eigenschappen weer geeft en geen rekening houdt met andere zaken zoals ganzenfoerageergebieden.
- De ruimtelijk- technische analyse van Pondera (2021) heeft niet uitgezocht waar ganzen bijvoorbeeld foerageren en verblijven. De afwegingen in het afwegingskader over “maatschappelijke meerwaarde” zijn voor het landschap en natuur onjuist. Het resultaat is juist sterk negatief. Inspreker is van mening dat belangrijke vogelgebieden nu al onderzocht moeten zijn voor er een afweging wordt gemaakt.

De inspreker concludeert dat belangrijke vogelgebieden nu al onderzocht moeten zijn als je een afweging maakt. Ook ganzenfoerageergebieden horen nu al beoordeeld te zijn.

Toelichting College:

In het afwegingskader is opgenomen dat in de twee zoekgebieden ganzen voorkomen. Bij de bescherming van vogels en hun leefgebieden spelen veel wetten en regels een rol. De vogels en hun leefgebieden worden in Nederland primair beschermd door de Wet natuurbescherming. Een initiatiefnemer moet altijd onderzoeken of een initiatief voldoet aan de geldende natuurwetgeving. De daarbij verplichte onderzoeken en uitkomsten en eventueel te nemen maatregelen horen bij de vergunningaanvraag en vergunningverlening. Dit is onderdeel van het voortraject. De bescherming van deze dieren is op deze manier gewaarborgd en daarom geen reden om zoekgebieden te schrappen.

Standpunt

Het bezwaar van de inspreker is gericht tegen het aanwijzen van De Overmarsch als zoekgebied. Hiervoor worden in de zienswijze enkele redenen gegeven, zoals:

- Dit gebied en de omgeving is van groot belang voor vogels.
- Door de aanleg van zonnepanelen kunnen kol- en andere ganzen daar niet meer foerageren.
- De landschappelijke openheid en de aanwezigheid van (winter)ganzen is een meerwaarde.
- Grote zonnevelden horen niet in of nabij beschermde natuur en in waardevolle landschappen.
- Het plaatsen van zonnepanelen op natuurgevoelige locaties tast de kwaliteit van de natuur aan. Robuuste natuur draagt bij aan het mitigeren van de effecten van klimaatverandering voor mens en dier.

Verzoek

Schrap De Overmarsch als zoekgebied voor de opwek van grootschalige zonne-energie.

Toelichting College:

In het Afwegingskader Zon op Land staan uitgangspunten voor hoe zonnevelden in het landschap passen in combinatie met andere functies, zoals: agrarisch gebruik en recreatie. En hoe ze een meerwaarde kunnen leveren voor de natuur of bodemkwaliteit. Dit biedt de gemeenteraad handvatten om eventuele initiatieven te beoordelen. Bij de bescherming van vogels en hun leefgebieden spelen ook wetten en regels een rol. De vogels en hun leefgebieden worden in Nederland primair beschermd door de Wet natuurbescherming. Een initiatiefnemer moet altijd onderzoeken of een initiatief voldoet aan de geldende natuurwetgeving. De daarbij verplichte onderzoeken en uitkomsten en eventueel te nemen maatregelen horen bij de vergunningaanvraag en vergunningverlening. De bescherming van deze dieren is op deze manier gewaarborgd en daarom geen reden om De Overmarsch als zoekgebied te schrappen.

Standpunt

Het bezwaar van de inspreker is gericht tegen het aanwijzen van het Zutphens Broekgebied als zoekgebied. Het Zutphens Broekgebied is onderdeel geweest van het Stedelijk uitloopegebied van Zutphen. Inspreker schrijft dat de toen gewenste natuuruitbreiding niet gerealiseerd is. Wel is er verdere aantasting van het landschap en natuur door onder andere recreatie gekomen. Inspreker is van mening dat door nu weer een groot zoekgebied voor zonnepanelen vast te leggen er opnieuw een aanslag wordt gepleegd op het coulisselandschap; de natuur en de aanwezige vogels.

Verzoek

Schrap het Zutphens Broekgebied als zoekgebied voor de opwek van grootschalige zonne-energie.

Toelichting College:

Met het Afwegingskader Zon op Land geven we uitgangspunten voor de ontwikkeling van zonnevelden waardoor de landschappelijke waarde van het gebied behouden blijft. In het Afwegingskader Zon op Land staan uitgangspunten voor hoe zonnevelden in het landschap passen in combinatie met andere functies, zoals: agrarisch gebruik en recreatie. En hoe ze een meerwaarde kunnen leveren voor de natuur of bodemkwaliteit. Daarnaast zijn er ook uitgangspunten voor het betrekken van omwonenden en belanghebbenden bij een eventueel project. En hoe er wordt omgegaan met de financiële opbrengsten van zonnepanelen. Dit biedt de gemeenteraad handvatten om eventuele initiatieven te beoordelen. Het richt zich op één bepaalde functie, namelijk het grootschalig opwekken van elektriciteit door zonnepanelen op land. In het afwegingskader wordt dus geen afweging gemaakt tussen verschillende functies in het gebied. De Omgevingsvisie, of een gebiedsvisie, bepaalt hoe functies in een gebied tegen elkaar afgewogen worden. Naar verwachting besluit de gemeenteraad in 2024 over onze Omgevingsvisie.

Conclusie

Deze zienswijze geeft geen aanleiding om het ontwerp Afwegingskader Zon op Land aan te passen.

Inspreker 5, inwoner van Zutphen (1 handtekening)

Datum inkomende brief: 23 december 2022

Ondertekend door: particulier, 1 handtekeningen

Standpunt

Inspreker geeft aan dat het klompenpad in het Zutphens Broekgebied vooral gebruik maakt van de schouwpaden van het Waterschap en enkele paden rondom boerderijen. Inspreker maakt zich zorgen over dat een zonneveld langs de Leestense laak de wandelroute onderbreekt en dus vrijwel ontoegankelijk maakt.

Toelichting College:

In het Afwegingskader Zon op Land staan uitgangspunten voor hoe zonnenvelden in het landschap passen in combinatie met andere functies, zoals recreatie. En hoe ze een meerwaarde kunnen leveren. Zo staat er op pagina 36 van het ontwerp afwegingskader dat het Zutphens Broekgebied het uitloopgebied van de stad is: het moet dus aantrekkelijk blijven voor wandelaars en fietsers. Specifiek wordt er op pagina 36 van het ontwerp afwegingskader benoemd dat de klompenpaden in het gebied worden gewaardeerd en eventueel geïntegreerd kunnen worden in een zonneveld. Dit biedt de gemeenteraad handvatten om eventuele initiatieven op dit onderdeel te kunnen beoordelen.

Standpunt

De inspreker is van mening dat ruimte voor deze zonnenvelden in eerste instantie op (daken van) bedrijventerrein de Revelhorst gezocht moeten worden.

Toelichting College:

Zonnepanelen op dak wordt door onze inwoners en de gemeenteraad gezien als een goede manier, dan wel niet de voorkeursvorm, om duurzame energie op te wekken. De gemeente stimuleert daarom actief energiebesparing en elektriciteit opwek op daken. We wekken zoveel als mogelijk zonne-energie op, maar met alleen zonnepanelen op daken halen we onze doelen uit de vastgestelde Regionale Energie Strategie (2021) niet. Dat betekent dat we ook goed moeten kijken naar de mogelijkheden voor zonnepanelen op land.

Conclusie

Deze zienswijze geeft geen aanleiding om het ontwerp Afwegingskader Zon op Land aan te passen.

Inspreker 6, TPSolar

Datum inkomende brief: 22 december 2022

Ondertekend door: organisatie

Verzoek

Inspreker vraagt de gemeente rekening te houden met afwijking van hoofdcriteria 1 door:

- Vrij te houden grond onder de hoogspanningskabels
- Hoogspanningsleiding is beeld bepalend en geeft richting in plaats van kavelstructuur.
- Aanwezigheid van gasleidingen waar geen panelen boven geplaatst mogen worden.

Toelichting College:

Bij de ontwikkeling van een zonneveld moet de initiatiefnemer rekening houden met de geldende wet- en regelgeving zoals afstand restricties. Het ontwerp Afwegingskader Zon op Land geeft daarnaast aan dat:

- *watgangen, groenstructuren, routes en de beleving van het coulisselandschap (Zutphens Broekgebied) en de openheid (Overmarsch) moeten worden behouden;*
- *het initiatief binnen het kavelpatroon moet passen; en*
- *er bij voorkeur locaties worden benut langs grote wegen (zoals de N314 en N345), spoorlijnen, op- en afritten en overhoeken.*

De initiatiefnemer kan de ruimtelijke onderbouwing, inclusief de verwerking van de criteria en spelregels uit het afwegingskader opnemen in het inpassingsplan.

Standpunt

Inspreker kan zich vinden in hoofdcriteria 3 en hoopt dat de gemeente de huidige paneelhoogte (max. 2,5 meter) en rijafstand behoudt.

Toelichting College:

Het college van burgemeester en wethouders neemt kennis van dit standpunt.

Standpunt

Inspreker geeft aan dat een zonneveld als elektrische installatie zonder toezicht moet worden afgeschermd van onbedoelde aanraking door mensen. Ook heeft de installatie een hoge waarde en moet dus beschermd zijn tegen diefstal en vandalisme. Dit wordt ook gevraagd door de verzekeringsmaatschappijen.

Een landelijk hekwerk, of een terughoudend hekwerk nodigt volgens de insprekers eerder uit tot klimmen, dan dat het afschrikt.

Verzoek

Stel bij hoofdcriteria 6 geen eisen aan het benodigde hekwerk of hooguit aan het kleurverbruik.

Toelichting College:

We begrijpen dat er hekken geplaatst moeten worden rondom een zonneveld. Hekwerken, poorten, transformatorstations, energieopslag gebouwen en bijgebouwen dienen in eenheid te worden ontworpen. Deze bijkomende elementen hebben bij voorkeur een functioneel, landelijk of terughoudend karakter. Daarnaast is het belangrijk dat de migratie van kenmerkende dieren in het gebied mogelijk blijft. Daarom zijn hier spelregels over opgenomen.

Verzoek

Inspreker geeft aan dat er per casus gekeken moet worden wie er als belanghebbende aangemerkt moet worden in plaats van aan de 500 meter vast te houden.

Voorbeeld:

Iemand binnen 500 meter kan door begroeiing of de N-weg geen zicht hebben op een zonneveld, terwijl iemand op meer dan 500 meter in een openveld wel zicht kan hebben op het zonneveld.

Toelichting College:

Een van de voorwaarden voor realisatie van zonnevelden is goede sociale inpassing in de vorm van participatie. Door bewoners en belanghebbenden zo vroeg en goed mogelijk in het proces te betrekken, worden plannen rijker aan inhoud en kwaliteit, is er meer draagvlak en neemt de kans op een realisatie toe. Vanuit de gemeente wordt verwacht dat de initiatiefnemer de juiste belanghebbende betreft, deze kunnen per initiatief en locatie verschillen. Hoe en welke belanghebbende worden betrokken moet worden verantwoord in het participatieplan. Inwoners van de zoekgebieden verwachten van de initiatiefnemer dat in elk geval: grondeigenaren (inclusief pachters en verpachters), belangenorganisaties (recreatie, natuur, landschap, cultuurhistorie), waterschap, buurtschappen en omwonenden binnen een straal van 500 m rondom het initiatief worden uitgenodigd. Het staat een initiatiefnemer vrij, en het wordt zelfs aangemoedigd, om belanghebbende buiten deze straal ook uit te nodigen.

Standpunt

In het ontwerp afwegingskader worden de verschillende vormen van financiële participatie toegelicht. Echter staan er volgens de inspreker in het ontwerp kleine nuanceverschillen en/of begrippen over lokaal eigendom. Er wordt gesproken o.a. over opbrengsten tegenover deelname, streven naar tegenover waarborgen/faciliteren. De formulering kan in sommige gevallen worden geïnterpreteerd als een doel en niet meer als een inspanningsverplichting.

Verzoek

Inspreker vraagt de begrippen onder financiële participatie te concretiseren en te verduidelijken dat het een streven betreft.

Toelichting College:

Financiële participatie is niet afdwingbaar in het vergunningsproces van een gemeente. Wij kunnen wel afspraken maken over de manier waarop financiële participatie bij energieprojecten wordt vormgegeven. Dit doen wij via het Afwegingskader Zon op Land. Verschillende insprekers hebben vragen gesteld over de definitie van financiële participatie. Om die reden is er besloten het ontwerp afwegingskader op dat punt aan te passen en te verduidelijken.

Standpunt

Inspreker verzoekt de gemeente om te streven naar 50% lokaal eigendom, zoals opgenomen in het Klimaatakkoord. Ze geven hiervoor enkele redenen:

- In de praktijk is 75% lokaal eigendom niet reëel.
- Mede-eigendom betekent mee investeren en ook risico lopen, daar moet je maar net de wil en middelen voor hebben.
- Streven naar 75% lokaal eigendom kan irreële verwachtingspatronen creëren.
- In het participatieproces worden afspraken gemaakt over dit onderwerp, de exploitatie en financiële deelname of tegemoetkoming aan de omgeving.

Verzoek

Streef naar 50 % lokaal eigendom, net zoals het Klimaatakkoord.

Toelichting College:

In het collegeakkoord is door de coalitiepartijen opgenomen dat er minstens 75% lokaal eigenaarschap moet zijn. Hiervoor geldt voor de initiatiefnemer een inspanningsverplichting om dit te organiseren. Wij maken via het Afwegingskader Zon op Land duidelijk hoe financiële participatie bij energieprojecten kan worden vormgegeven. In het participatieproces worden afspraken gemaakt over dit onderwerp, de exploitatie en financiële deelname of tegemoetkoming aan de omgeving. De inzet van de initiatiefnemer wordt door de gemeenteraad beoordeeld op basis van het participatieplan en initiatiefvoorstel.

Conclusie

Deze zienswijze geeft aanleiding om het ontwerp Afwegingskader Zon op Land aan te passen.

In het ontwerp Afwegingskader Zon op Land hebben wij naar aanleiding van deze zienswijze de volgende tekstuele wijzigingen doorgevoerd:

Aan paragraaf 4.3 is de volgende alinea toegevoegd:

“Initiatieven voor grootschalige zonnevelden vallen onder verplichte participatie als de Omgevingswet in werking is getreden. Hiertoe heeft de raad op 12 september 2022 besloten. Voor de verplichte en reguliere participatie is door het college van burgemeester en wethouders een handreiking opgesteld, zodat de betrokken belangen zo goed mogelijk inzichtelijk worden, het Afwegingskader Zon op Land geeft ook richting. Participatie is vanuit de Omgevingswet verplicht, maar de vorm is vrijblijvend en dus heeft de initiatiefnemer een inspanningsverplichting. De initiatiefnemer is uiteindelijk verantwoordelijk voor het participatieproces. De initiatiefnemer geeft dus aan waarover de omgeving mag mee-weten, meedenken, of meebeslissen. Bij het beoordelen van het initiatief kijkt de gemeente naar het proces (is er aan participatie gedaan?), en naar de opgehaalde belangen (hoe wordt er naar het initiatief gekeken?). De inzet van de initiatiefnemer wordt door de gemeenteraad beoordeeld op basis van het participatieplan en initiatiefvoorstel. Hierin toont de initiatiefnemer aan welke afspraken er gemaakt worden.”

Inspreker 7, Wima Plant

Datum inkomende brief: 30 december 2022

Ondertekend door: organisatie

Standpunt

De belangen van lokale bedrijven (zowel afnemers van de duurzame energie, alsmede eventuele lokale investeerders) komen volgens de inspreker niet afdoende in het afwegingskader naar voren. Zo is er in het afwegingskader geen voorwaarde met betrekking tot het benutten van de opgewekte energie door lokale (bestaande) bedrijven. Door een element aan het afwegingskader toe te voegen dat bestaande bedrijven (in combinatie met omwonenden) gebruik kunnen maken van deze lokaal opgewekte energie, kan het duurzame concept ‘*produce local –consume local*’ worden benadrukt in het beleid. Daarnaast kan het lokale element in het beleid worden benadrukt door lokale initiatiefnemers de voorkeur te geven boven (inter)nationale investeerders.

Verzoek

Voeg een element aan het afwegingskader toe dat lokale afnemers gebruik kunnen maken van deze lokaal opgewekte energie.

Toelichting College:

Als gemeente kunnen wij dit niet afdwingen in de vergunningsprocedure. Uiteindelijk bepalen de eigenaren van het initiatief of de energiemaatschappij aan wie ze energie leveren. Veelal speelt de aanwezigheid van een verbruiker van energie in de omgevingen en de mogelijkheid om op het elektriciteitsnet te kunnen leveren een rol bij deze beslissing.

We ondersteunen als gemeente de oproep aan initiatiefnemers om niet alleen de financiële baten lokaal te houden, maar ook de duurzaam opgewekte stroom.

Standpunt

Het lokale element kan in het beleid worden benadrukt door lokale initiatiefnemers de voorkeur te geven boven (inter)nationale investeerders. In het afwegingskader wordt namelijk gesteld dat er geen behoefte is aan de ‘cowboys’ (p. 43) –waarmee waarschijnlijk wordt bedoeld op de grote (multinationale) energiebedrijven. Dit is een nobel streven, maar er worden hier echter geen strikte criteria aan gekoppeld. Zo wordt niet gedefinieerd wat een zogenaamde cowboy behelst, of dat lokale initiatieven de voorkeur dienen te krijgen boven deze zogenaamde cowboys.

Verzoek

Voeg een criteria aan het afwegingskader toe wat aangeeft dat lokale initiatiefnemers de voorkeur hebben boven (inter)nationale investeerders.

Toelichting College

Zoals in het ontwerp afwegingskader staat geven wij voorkeur aan lokale initiatiefnemers boven (inter)nationale investeerders. Zowel lokale initiatiefnemers als (inter)nationale investeerders mogen een vergunningsvraag indienen. Wij moeten als gemeente bij de vergunningaanvraag een ieder in gelijke zin behandelen. De spelregels in het afwegingskader stimuleren wel lokale initiatieven door de nadruk op betrokkenheid van omwonende en 75% lokaal eigendom te leggen.

Conclusie

Deze zienswijze geeft geen aanleiding om het ontwerp Afwegingskader Zon op Land aan te passen.

Inspreker 8. Inwoners van Zutphen (2 handtekeningen)

Datum inkomende brief: 30 december 2022

Ondertekend door: particulier, 2 handtekeningen

Standpunt

Zonneparken concurreren met de landbouw en drukken een stempel op het karakter van het landschap dat tot de kronkelwaarden behoort. Het gaat om waardevolle landbouwgrond waar koeien op worden geweid en waar ganzen en andere weidevogels neerstrijken. Een overgroot deel van landbouwgrond wat gebruikt wordt door – of voor een deel in eigendom is van – de inspreker, is tot en met de huiskavel ingetekend als kansrijk gebied voor zonnepanelen. Dit is voor de inspreker een onacceptabel plan. Het gaat om grond waar de koeien grazen en waar voer verbouwd wordt.

Verzoek

De Overmarsch als zoekgebied is geen optie.

Toelichting College:

In de zoekgebieden is ruimte voor de ontwikkeling van zonnevelden als een initiatiefnemer zich meldt. Zodra zich een initiatief aandient gebruiken wij onder andere het afwegingskader om te bepalen of wij een vergunning kunnen verlenen. Het Afwegingskader Zon op Land richt zich ook op één bepaalde functie, namelijk het grootschalig opwekken van elektriciteit door zonnepanelen op land. In het afwegingskader wordt dus geen afweging gemaakt tussen verschillende functies in het gebied, zoals landbouw. De Omgevingsvisie, of een gebiedsvisie, bepaalt hoe functies in een gebied tegen elkaar afgewogen worden. Naar verwachting besluit de gemeenteraad in 2024 over onze Omgevingsvisie.

Standpunt

Inspreker is van mening dat Zutphen als vrij kleine gemeente een groot deel van de landelijke doelstelling voor energie op zich neemt. Inspreker vindt het zorgelijk om te zien dat dit voor een groot deel agrarische grond betreft. Het opwekken van zonne-energie op land heeft bijzonder veel oppervlakte landbouwgrond nodig, waarom is dat niet haalbaar op daken? Waarom word hier het profiel van de zonneladder niet gehanteerd?

Toelichting College:

De zonneladder is bedoeld als voorkeursvolgorde. Dus naarmate een landschapstype of locatie minder de voorkeur heeft, moet aan meer voorwaarden worden voldaan. Deze voorwaarden zijn voor de gemeente Zutphen vertaald in een Afwegingskader Zon op Land met criteria en spelregels. De zonneladder is niet bedoeld als een voorwaardelijke volgorde; dus niet eerst alle ja mogelijkheden voordat je naar ja-mits gaat.

Wij zetten actief in op duurzame en innovatieve energiebronnen. In het coalitieakkoord staat dat wij zoveel als mogelijk zonne-energie opwekken met zonnepanelen op daken, maar met alleen zonnepanelen op daken halen we onze doelen uit de vastgestelde Regionale Energie Strategie (2021) niet. Dat betekent dat we ook goed moeten kijken naar de mogelijkheden voor zonnepanelen op land. Wij willen de ontwikkeling van zonnevelden mogelijk maken, met voldoende waarborg voor landschappelijke inpassing en maatschappelijke acceptatie. Ook een volwaardige deelname van inwoners bij initiatieven hoort daarbij, zowel in het proces als financieel. Daarom heeft de gemeenteraad van Zutphen op 11 oktober 2021 unaniem ingestemd met het opstellen van een “Afwegingskader wind- en zonne-energie”.

Vraag

Een aantal jaar geleden was er hier een zoekgebied voor windenergie. Is dat in dit afwegingskader meegenomen?

Toelichting College:

De Overmarsch is geen zoekgebied voor windenergie.

Standpunt

Voor de toekomst van het bedrijf van de inspreker zijn er al veel zaken landelijk geregeld waar de inspreker in hun bedrijfsvoering rekening mee moet houden. Weidegang kunnen garanderen voor de koeien bijvoorbeeld, zelf voer kunnen verbouwen, het werken met keurmerken en kringloopwijzers en extensivering. Hier heeft inspreker landbouwgrond voor nodig. Inspreker kan het zich niet permitteren deze grond te moeten missen. Een ander groot deel van de grond die inspreker in gebruik heeft is zonder overleg of inbreng van inspreker gereserveerd voor glastuinbouw en voor woningbouw. Hoe kan dat?

Toelichting College:

In de zoekgebieden is ruimte voor de ontwikkeling van zonnenvelden als een initiatiefnemer zich meldt. Zodra zich een initiatief aandient gebruiken wij onder andere het afwegingskader om te bepalen of wij een vergunning kunnen verlenen.

Het Afwegingskader Zon op Land richt zich ook op één bepaalde functie, namelijk het grootschalig opwekken van elektriciteit door zonnepanelen op land. In het afwegingskader wordt dus geen afweging gemaakt tussen verschillende functies in het gebied, zoals landbouw en woningbouw. De Omgevingsvisie, of een gebiedsvisie zoals de structuurvisie Noordrand De Hoven die in 2019 door de gemeenteraad is vastgesteld, bepaalt hoe functies in een gebied tegen elkaar afgewogen worden. Naar verwachting besluit de gemeenteraad in 2024 over onze Omgevingsvisie.

Standpunt

Er bestaan tegenwoordig meer manieren om energie op te wekken zoals kernenergie, waterkracht en biogas. Waarom is dat niet onderzocht en gepresenteerd in dit afwegingskader?

Toelichting College:

Het Afwegingskader Zon op Land richt zich, zoals is aangegeven door de gemeenteraad, op de opwek van zonne-energie binnen de twee zoekgebieden.

Standpunt

De verslagen van de sfeer tijdens werksessies geven een vertekend beeld, de weerstand tegen de manier waarop het landschap belast wordt met zonnenvelden is wel degelijk nog aanwezig. En op de tweede avond was de stemming wel duidelijk; geen grootschalige zonnenvelden hier. Het zogenoemde meedenken van omwonenden over dit gebied ligt ver van die bewoning af.

Toelichting College:

Het college van burgemeester en wethouders neemt kennis van dit standpunt.

Conclusie

Deze zienswijze geeft geen aanleiding om het ontwerp Afwegingskader Zon op Land aan te passen.

Inspreker 9, inwoners van Zutphen

Datum inkomende brief: 2 januari 2023

Ondertekend door: particulier, 73 handtekeningen

Standpunt

- Deze zienswijze voor aanscherping/aanpassing van het afwegingskader dient te worden beschouwd als de gezamenlijke en gedragen inbreng van de bewoners/belanghebbenden van het Zutphens Broekgebied.
- Insprekers zijn van mening dat een zonneveld een weinig effectieve en efficiënte energiebron is voor de gemeente Zutphen. In de zienswijze worden daar enkele redenen voor gegeven.

Toelichting College:

Het college van burgemeester en wethouders neemt kennis van dit standpunt.

Standpunt

De inhoud van het huidige afwegingskader is niet “SMART” (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdsgebonden) omschreven en op meerdere punten voor meerdere interpretaties vatbaar.

Verzoek

Aanscherping door gemeente van het afwegingskader is noodzakelijk om ervoor zorg te dragen dat de inhoud niet voor meerdere interpretaties vatbaar is.

Toelichting College:

Verschillende insprekers hebben vragen gesteld over interpretatie van enkele onderdelen. Daarom besluit het college van burgemeester en wethouders om het afwegingskader nog verder te verduidelijken. Daarbij moet worden opgemerkt dat de oplossingen en invulling in het afwegingskader niet alomvattend zijn. Het doel van het afwegingskader is namelijk de gemeenteraad handvatten bieden om eventuele initiatieven te beoordelen. Om ruimte te bieden aan innovatie en locatie specifieke oplossingen kunnen niet alle onderdelen van het afwegingskader SMART omschreven worden.

Standpunt

Insprekers zijn van mening dat zonnevelden in het Zutphens Broekgebied tegenstrijdig zijn met hetgeen wat in de Visie Landelijk Gebied Zutphen staat.

Toelichting College:

In de Visie Landelijk Gebied staat op hoofdlijnen onze doelstelling op het onderwerp zonne-energie. In de Visie Landelijk Gebied staat dat wij bekijken of het ook mogelijk is binnen het gehele landelijk gebied de ontwikkeling van klein- en grootschalige zonnevelden te faciliteren. De onderzoeken van Pondera Consult, bureau SAB en het Afwegingskader Zon op Land werken deze doelstelling voor grootschalige zonne-energie verder uit.

Standpunt

In hoofdstuk 1.3 op pag. 5, Een werkbaar afwegingskader, wordt beschreven dat: “Er kan worden afgeweken van de criteria mits dit goed is beargumenteerd”. Insprekers vinden dat afwijking van criteria slechts kan plaatsvinden na afstemming met bewoners/belanghebbenden.

Toelichting College:

Een initiatiefnemer moet in de op te leveren producten aangeven hoe de criteria uit het Afwegingskader Zon op Land verwerkt zijn in het initiatiefvoorstel. Wanneer er afgeweken wordt van de hoofdcriteria met bijbehorende spelregels moet de initiatiefnemer dit ook opnemen. De gemeenteraad neemt deze informatie mee bij de beoordeling van het initiatief.

Standpunt

Insprekers ontvangen graag uitleg over paragraaf 1.3, pag. 5: "Bij een positieve grondhouding van de gemeente ten aanzien van een initiatief voor zon-op-land, is het initiatief kansrijk om een officiële vergunningprocedure te doorlopen."

Wat zijn de concrete/ toetsbare criteria bij de totstandkoming van de 'grondhouding'?

Toelichting College:

De criteria bij de totstandkoming van de grondhouding staan in het Afwegingskader Zon op Land. Waarbij de landschappelijke inpassing van een zonneveld kan worden opgenomen in de vergunning. Financiële participatie en de manier van projectparticipatie is niet afdwingbaar in het vergunningsproces van een gemeente. Wij kunnen wel afspraken maken over de manier waarop financiële participatie bij energieprojecten kan worden vormgegeven. Dit doen wij via het Afwegingskader Zon op Land.

Standpunt

In het huidige coalitieakkoord (Rutte IV) staat: "zon op land alleen als multifunctioneel gebruik van dat land mogelijk is". Bovendien, en dit is als zodanig ook opgenomen in de plannen van de RES Regio Stedendriehoek, is er nog de zonneladder: zon op land als laatste optie wanneer alle andere opties benut zijn.

Toelichting College:

Verschillende insprekers hebben gevraagd het uitgangspunt over multifunctioneel gebruik uit het coalitieakkoord van Rutte IV op te nemen onder het kopje 'nationaal beleid'. Het college besluit deze informatie op te nemen in de inleiding. De uitwerking van dit standpunt is al opgenomen in het afwegingskader. Het afwegingskader vraagt namelijk om een zonneveld te realiseren en een meerwaarde te creëren voor de omgeving. Dit kan geïnterpreteerd worden als multifunctioneel gebruik.

De landelijke zonneladder en de zonneladder in de Regionale Energie Strategie (2021) zijn bedoeld als voorkeursvolgorde. Dus naarmate een landschapstype minder de voorkeur heeft, moet aan meer voorwaarden worden voldaan. Deze voorwaarden zijn voor de gemeente Zutphen vertaald in een Afwegingskader Zon op Land met criteria en spelregels.

De zonneladder is niet bedoeld als een voorwaardelijke volgorde; dus niet eerst alle ja mogelijkheden voordat je naar ja-mits gaat.

Wij zetten actief in op duurzame en innovatieve energiebronnen. In het coalitieakkoord staat dat wij zoveel als mogelijk zonne-energie opwekken met zonnepanelen op daken, maar met alleen zonnepanelen op daken halen we onze doelen uit de vastgestelde Regionale Energie Strategie (2021) niet. Dat betekent dat we ook goed moeten kijken naar de mogelijkheden voor zonnepanelen op land.

Standpunt

Insprekers vinden dat het afwegingskader van toepassing moet zijn op alle initiatieven voor zonnepanelen op land in het Zutphens Broekgebied en De Overmarsch. En dus niet op initiatieven van 5 hectare of groter.

Toelichting College:

Momenteel hebben wij beleid voor zonnevelden met een maximale grootte van 5 hectare. Uitgangspunten voor zonnevelden met deze afmetingen staan in het Omgevingsplan Landelijk Gebied. Het Afwegingskader Zon op Land bevat uitgangspunten voor zonnevelden die groter zijn dan 5 hectare en dus niet binnen het Omgevingsplan Landelijk gebied vallen. Deze grootschalige initiatieven kennen dus een eigen beoordeling op basis van onder andere het Afwegingskader Zon op Land én een eigen procedure. De informatie uit het Afwegingskader Zon op Land kan natuurlijk wel gebruikt worden bij de uitwerking van de voorwaarde die horen bij een initiatief voor een zonneveld kleiner dan 5 hectare in deze gebieden. Dit moedigt het college juist aan.

Standpunt

De grenzen van het zoekgebied zijn onduidelijk.

Verzoek

Om onduidelijkheden te voorkomen stellen bewoners/ belanghebbenden voor om de eisen/voorwaarden die voortvloeiend uit het afwegingskader voor een eenduidig en afgebakend zoekgebied te hanteren dat geen ruimte biedt voor discussie/onduidelijkheid. Door bijvoorbeeld het afwegingskader voor heel de buurt ‘verspreide huizen leesten’ te laten gelden.

Toelichting College:

De gemeenteraad heeft op 11 oktober 2021 op basis van de ontwerp RES 1.0, het eigen onderzoek én de Visie Landelijk Gebied besloten om De Overmarsch en het Zutphens Broekgebied als zoekgebied aan te wijzen voor zonne-energie. Wij hebben bij de keuze voor de zoekgebieden zorgvuldig gekeken naar gebieden waar het landschapstype, en dus de draagkracht van het landschap, en wettelijke beperkingen de aanleg van grootschalige zonnevelden niet belemmeren. Dit gebied is, door onder andere het landschapstype, afgebakend en wordt weergegeven op pagina 8 tot en met pagina 17 van het ontwerp Afwegingskader Zon op Land.

Wij bedanken de inwoners voor hun oplettendheid en zorgen ervoor dat de afbakening van het gebied op elke afbeelding hetzelfde is.

Verzoek

Geef in het afwegingskader aan waar zonnepanelen door wet- en regelgeving al uitgesloten zijn.

Toelichting College:

In het Afwegingskader Zon op Land staan op pagina 7 afstandsrestricties die voortkomen uit wet- en regelgeving. In het lokale haalbaarheidsonderzoek door Pondera Consult (2021) waar naar verwezen wordt, worden deze restricties op het gebied geprojecteerd en visueel gemaakt.

Standpunt

Indien de groenatlas “Samenwerken aan een duurzame groenstructuur” uit 2012 wordt beschouwd als actueel en relevant, dan dient ook het jongere visiedocument ‘Landelijk Gebied’ te worden meegenomen.

Toelichting College:

In 2015 is de visie ‘Landelijk Gebied, wonen en ondernemen in een gevarieerd landschap’ vastgesteld. Met deze visie willen we aangeven hoe we in de toekomst met het landelijk gebied binnen onze gemeente omgaan. Een uitwerking van de visie is opgenomen in het Omgevingsplan Landelijk Gebied dat in 2022 door de gemeenteraad is vastgesteld.

Standpunt

Volgens de sprekers mogen zonnenvelden niet zichtbaar zijn.

Toelichting College:

Het standpunt dat zonnenvelden niet zichtbaar moeten zijn staat vermeld op pagina 22 en 26 van het ontwerp Afwegingskader Zon op Land. Dit moet echter niet ten koste gaan van het kenmerkende coulisselandschap.

Standpunt

Op pag. 22 staat: “De spelregels geven aan op welke wijze er kan worden voldaan aan het hoofdcriterium. Andere wijzen dan de spelregels zijn ook mogelijk.”. Sprekers zijn van mening dat deze zin voor onduidelijkheid en discussies kan zorgen.

Toelichting College:

Een initiatiefnemer moet in de op te leveren producten aangeven hoe de criteria uit het Afwegingskader Zon op Land verwerkt zijn in het initiatiefvoorstel. De spelregels geven aan op welke wijze er kan worden voldaan aan het hoofdcriterium. Daarbij moet worden opgemerkt dat de oplossingen en invulling in het afwegingskader niet al omvattend zijn. Aanvullende wijzen dan de spelregels zijn dan ook mogelijk. De gemeenteraad neemt deze informatie mee in de beoordeling van het initiatief.

Standpunt

Sprekers hebben grote zorgen om de negatieve effecten van grootschalige zonnenvelden, zowel op het uiterlijke karakter als op de verschillende functies van het gebied: agrarische bedrijvigheid, niet agrarische bedrijvigheid, wonen, natuur, recreatie en vrijetijdseconomie.

Toelichting College:

Het college van burgemeester en wethouders neemt kennis van dit standpunt.

Standpunt

Sprekers vinden dat de maximale grootte van een initiatief 5 ha is.

Toelichting College:

De omvang van een initiatief mag groter zijn dan 5 hectare. De voorkeur van de deelnemers van de werksessie gaat uit naar meerdere kleine velden. Dit is ook opgenomen in het ontwerp Afwegingskader Zon op Land. Uiteindelijk bepaald het landschap en de omgeving welke grote passend is op een specifieke locatie.

Standpunt

Insprekers willen inspraak in de goedkeuring/ afkeuring met betrekking tot de impact van een potentieel zonneveld op het karakter van het landschap.

Toelichting College:

De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het tijdig betrekken van de omgeving. De initiatiefnemer geeft aan waarover de omgeving mag meedenken, meewerken of meebeslissen. Dit kan dus bijvoorbeeld ook gaan over de impact van een potentieel zonneveld op het karakter van het landschap. Wanneer een initiatiefnemer een initiatiefvoorstel indient wordt dit onderbouwd met een inpassingsplan, plan voor meerwaarde, participatieplan en beheersplan. Wij toetsen het initiatiefvoorstel. Bij het beoordelen van het initiatief kijken wij naar het proces (is er aan participatie gedaan?), en naar de opgehaalde belangen (hoe wordt er naar het initiatief gekeken?). Hiervoor volgen wij de standaard procedure.

Verzoek

Insprekers vragen de gemeente de inspraakprocedure duidelijk te beschrijven in het afwegingskader.

Toelichting College:

Voor de inspraakprocedure volgen wij onze inspraakverordening (2004). Het college neemt een toelichting op deze procedure op in het Afwegingskader Zon op Land.

Standpunt

Insprekers vinden in het kader van migratie van kenmerkende diersoorten in het zoekgebied dat hekken rondom de zonnevelden niet zijn toegestaan.

Toelichting College:

Een zonneveld is een elektrische installatie zonder toezicht wat moet worden afgeschermd van onbedoelde aanraking door mensen. Zonnevelden zijn ook kostbaar en moeten dus ook beschermd zijn tegen diefstal en vandalisme. Er moeten dus hekken geplaatst worden. Het is belangrijk dat de migratie van kenmerkende dieren in het gebied mogelijk blijft. Daarom wordt er in de spelregels van het afwegingskader gevraagd om hier rekening mee te houden bij de positionering van de zonnevelden en de hekwerken rondom het zonneveld.

Standpunt

Insprekers vinden dat er expliciet rekening moet worden gehouden met zaken als het leef- en broedgebied van vogels en zoogdieren.

Verzoek

Insprekers vinden het hoofdcriterium “*Houdt zoveel mogelijk rekening met*” voor meerdere uitleg vatbaar. Insprekers zien graag dat het criterium concreter en toetsbaar wordt geformuleerd. En vragen of de natuurwaarden kunnen worden geconcretiseerd?

Toelichting College:

Op pagina's 28 en 29 van het ontwerp afwegingskader worden de natuurkwaliteiten, bedreigingen, soorten en ontwikkelmogelijkheden voor het Zutphens Broekgebied en De Overmarsch beschreven, waar bij de realisatie van een zonneveld rekening mee moet worden gehouden. Deze natuurwaarden worden locatie specifiek uitgewerkt wanneer een initiatief zich voordoet.

Daarnaast moet een initiatiefnemer altijd onderzoeken of een initiatief voldoet aan de geldende natuurwetgeving. De daarbij verplichte onderzoeken en uitkomsten en eventueel te nemen maatregelen horen bij de vergunningaanvraag en vergunningverlening. Dit is ook onderdeel van het voortraject.

Standpunt

Insprekers vinden dat hoofdcriterium 4 voor meerdere uitleg vatbaar is. Insprekers verzoeken dit concreter en toetsbaar te formuleren.

Toelichting College:

Het criterium geeft op hoofdlijnen de voorwaarde weer. In de uitwerking van een concreet initiatief wordt hier verder op ingegaan. Het is immers afhankelijk van de ligging en de grootte van een initiatief wat er nodig is. In het kader van de uiteindelijke vergunningverlening wordt er een inpassingsplan opgesteld en gekoppeld aan de te verlenen vergunning.

Standpunt

Insprekers vinden dat input vanuit werksessies met betrekking tot criterium 6 niet of onvoldoende is meegenomen.

Toelichting College:

Het college van burgemeester en wethouders neemt kennis van dit standpunt.

Standpunt

Insprekers vinden dat grootschalige zonnevelden, zelfs indien er compensatie plaatsvindt, ten allen tijde ten koste van het gebied en ten koste van de beleving en recreatieve bestemming en gebruik gaan.

Toelichting College:

Het college van burgemeester en wethouders neemt kennis van dit standpunt.

Standpunt

Insprekers vinden de 'door initiatiefnemer getoonde meerwaarde door maatwerk en in samenwerking met de omgeving' niet vrijblijvend. De initiatiefnemer moet realisatie garanderen.

Verzoek

Insprekers vragen om bovenstaande in afwegingskader op te nemen.

Toelichting College:

Bij de beoordeling van een initiatief speelt de economische uitvoerbaarheid mede een rol. Echter kunnen zich altijd zaken voordoen die op voorhand niet voorzienbaar waren die maken dat een initiatiefnemer afziet van realisatie. De gemeente kan de realisatie in die situatie niet afdwingen.

Standpunt

Insprekers vinden de spelregel “De initiatiefnemer geeft aan waarover de omgeving mag meeweten, meedenken, of meebeslissen” te vrijblijvend geformuleerd.

Toelichting College:

Initiatieven voor grootschalige zonnevelden vallen onder verplichte participatie als de Omgevingswet in werking is getreden. Hiertoe heeft de raad op 12 september 2022 besloten. Participatie is dus vanuit de Omgevingswet verplicht, maar de vorm is vrijblijvend. Voor de verplichte en reguliere participatie is door het college van burgemeester en wethouders een handreiking opgesteld, zodat de betrokken belangen zo goed mogelijk inzichtelijk worden. Het Afwegingskader Zon op Land geeft ook richting. De initiatiefnemer is uiteindelijk verantwoordelijk voor het participatieproces. De initiatiefnemer geeft dus aan waarover de omgeving mag meedenken, of meebeslissen. Bij het beoordelen van het initiatief kijken wij naar het proces (is er aan participatie gedaan?), en naar de opgehaalde belangen (hoe wordt er naar het initiatief gekeken?).

Standpunt

Insprekers vinden de volgende referentie: ‘er geen eenduidige voorkeur is gegeven over de wijze van uitnodigen’ op pagina 39 een onjuiste weergave van de inbreng tijdens de werksessies.

Verzoek

Insprekers zien graag dat het volgende aan het afwegingskader wordt toegevoegd: ‘deelnemers van de tweede werksessie hebben aangegeven dat ze vanaf de start via een huis aan huis brief op de hoogte gesteld willen worden en bij belangrijke beslismomenten.’.

Toelichting College:

Het college van burgemeester en wethouders neemt kennis van dit standpunt en past het afwegingskader hierop aan.

Verzoek

Insprekers willen dat de procedure voor het betrekken van belanghebbenden en de inspraak die belanghebbenden hebben duidelijk vastgelegd moet worden in het afwegingskader. En daarin wordt meegenomen hoe wijkbewoners van Leesten hierin worden betrokken.

Toelichting College:

Een van de voorwaarden voor realisatie van zonnevelden is goede sociale inpassing in de vorm van participatie. Door bewoners en belanghebbenden zo vroeg en goed mogelijk in het proces te betrekken, worden plannen rijker aan inhoud en kwaliteit, is er meer draagvlak en neemt de kans op een realisatie toe. De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het participatieproces. Wij verwachten dat de initiatiefnemer de juiste belanghebbende betreft, deze kunnen per initiatief en locatie verschillen. Hoe en welke belanghebbende zijn en worden betrokken moet worden verantwoord in het participatieplan.

Inwoners van de zoekgebieden hebben tijdens de werksessies aangegeven dat dat in elk geval: grondeigenaren (incl. pachters en verpachters), belangenorganisaties (recreatie, natuur, landschap, cultuurhistorie), waterschap, buurtschappen en omwonenden binnen een straal van 500 meter rondom het initiatief moeten worden uitgenodigd.

Vraag

Op welke wijze kunnen belanghebbenden inspraak uitoefenen op de plannen?

Toelichting College:

Initiatieven voor grootschalige zonnevelden vallen onder verplichte participatie als de Omgevingswet in werking is getreden. Hiertoe heeft de raad op 12 september 2022 besloten. Participatie is dus vanuit de Omgevingswet verplicht, maar de vorm is vrijblijvend. Voor de verplichte participatie is door het college van burgemeester en wethouders een handreiking opgesteld, zodat de betrokken belangen zo goed mogelijk inzichtelijk worden. Het Afwegingskader Zon op Land geeft ook richting. De initiatiefnemer is uiteindelijk verantwoordelijk voor het participatieproces. Zoals eerder is aangegeven wordt de officiële inspraakprocedure volgens onze Inspraakverordening (2004) aanvullend opgenomen in het Afwegingskader Zon op Land.

Vraag

Graag definitie/ compleet overzicht van de juiste belanghebbenden in de breedste zin van het woord dus ook recreatieve gebruikers van het stedelijk uitloopegebied.

Toelichting College:

Het college van burgemeester en wethouders neemt kennis van dit standpunt en past de opsomming van belanghebbende in het afwegingskader hierop aan. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat recreatieve gebruikers van het gebied geen 'belanghebbende' zijn zoals bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht. Zij kunnen dus geen bezwaar/beroep indienen tegen een initiatief.

Vraag

Waarom is een grote doelgroep in de wijk Leesten grotendeels uitgesloten als 'belanghebbenden', gelet op het afstandscriterium van 500 meter? Juist vanuit deze wijk, met duizenden inwoners, wordt het zoekgebied veelvuldig recreatief gebruik en dit zijn dan toch ook 'belanghebbenden'?

Toelichting College:

Vanaf het moment dat de gemeenteraad opdracht heeft gegeven voor het afwegingskader is ingezet op communicatie over het proces om tot een Afwegingskader Zon op Land te komen. Iedereen was welkom om aan de werksessie deel te nemen, ongeacht de afstand tot het zoekgebied. Er is alleen een verschil in de manier van uitnodigen. We hebben ervoor gekozen om inwoners en directe omwonende van het zoekgebied via een brief uit te nodigen voor de werksessies. Een aantal andere voorbeelden van onze communicatie om andere inwoners te bereiken zijn de digitale nieuwsbrief van de RES, de gemeentelijke website en berichten in het gemeentenieuws en social media.

De spelregel die vraagt om belanghebbende in een straal van 500 meter rondom een initiatief uit te nodigen is tijdens de tweede werksessie voor het Afwegingskader Zon op Land door de deelnemers opgesteld. Het is niet mogelijk om inwoners met terugwerkende kracht uit te nodigen. Deze spelregel geldt daarnaast pas als de gemeenteraad het Afwegingskader Zon op Land heeft vastgesteld.

Standpunt

- Insprekers vinden dat de initiatiefnemer niet alleen rekening moet houden met bewoners en belanghebbenden maar ze ook moet informeren en consulteren.
- Insprekers vinden dat de initiatiefnemer moet overleggen met een bewonersvertegenwoordiging om de input van bewoners/ belanghebbenden mee te nemen in plannen.

Verzoek

Insprekers verzoeken de gemeente om een duidelijke procedure op te nemen in het afwegingskader.

Toelichting College:

Initiatieven voor grootschalige zonnevelden vallen onder verplichte participatie als de Omgevingswet in werking is getreden. Hiertoe heeft de raad op 12 september 2022 besloten. Participatie is dus vanuit de Omgevingswet verplicht, maar de vorm is vrijblijvend. De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor de participatieproces en het betrekken van belanghebbende. Bij het beoordelen van het initiatief kijken wij naar het proces (is er aan participatie gedaan?), en naar de opgehaalde belangen (hoe wordt er naar het initiatief gekeken?). De initiatiefnemer geeft dus aan waarover de omgeving mag meedenken, of meebeslissen. Hoe dit proces eruit ziet is afhankelijk van het initiatief en de locatie. Er kan daarom geen standaard procedure worden opgenomen in het Afwegingskader Zon op Land.

Standpunt

Insprekers vinden dat volgens de zonneladder er voor elk zonnepaneel op dak, er één minder op land moet worden geplaatst.

Verzoek

Insprekers ontvangen graag een concrete toezegging vanuit de gemeente of initiatiefnemer.

Toelichting College:

De zonneladder is bedoeld als voorkeursvolgorde. Dus naarmate een landschapstype of locatie minder de voorkeur heeft, moet aan meer voorwaarden worden voldaan. Deze voorwaarden zijn voor de gemeente Zutphen vertaald in een Afwegingskader Zon op Land met criteria en spelregels. De zonneladder is niet bedoeld als een voorwaardelijke volgorde; dus niet eerst alle ja mogelijkheden voordat je naar ja-mits gaat.

Wij zetten actief in op duurzame en innovatieve energiebronnen. In het coalitieakkoord staat dat wij zoveel als mogelijk zonne-energie opwekken met zonnepanelen op daken, maar met alleen zonnepanelen op daken halen we onze doelen uit de vastgestelde Regionale Energie Strategie (2021) niet. Dat betekent dat we ook goed moeten kijken naar de mogelijkheden voor zonnepanelen op land. Wij willen de ontwikkeling van zonnevelden mogelijk maken, met voldoende waarborg voor landschappelijke inpassing en maatschappelijke acceptatie. Ook een volwaardige deelname van inwoners bij initiatieven hoort daarbij, zowel in het proces als financieel. Daarom heeft de gemeenteraad van Zutphen op 11 oktober 2021 unaniem ingestemd met het opstellen van een “Afwegingskader wind- en zonne-energie”.

Standpunt

Insprekers vinden criterium 11 te vrijblijvend geformuleerd en verzoeken de gemeente 75% lokaal eigendom een eis te maken.

Toelichting College:

Financiële participatie is niet afdwingbaar in het vergunningsproces van een gemeente. Het gaat bij financiële participatie om een inspanningsverplichting. Wij kunnen wel afspraken maken over de manier waarop financiële participatie bij energieprojecten kan worden vormgegeven. Dit doen wij via het Afwegingskader Zon op Land. Verschillende indieners hebben vragen gesteld over de definitie van financiële participatie. Om die reden is er besloten het ontwerp afwegingskader op dat punt aan te passen en te verduidelijken.

Standpunt

Voor de insprekers is het vooraf aanbrengen van de groene structuren een harde eis. Insprekers vinden dat de initiatiefnemer voorafgaand aan de eventuele realisatie een plan dient te overleggen aan gemeente en bewoners/belanghebbenden waarin de impact van het zonneveld en de impact verkleinende maatregelen (groenvoorzieningen etc.) worden omschreven door de initiatiefnemer. Daarnaast dient er een meerjarig onderhoudsplan voor bovenstaande te worden opgesteld dat wordt gecontroleerd op naleving door gemeente en bewoners/belanghebbenden.

Toelichting College:

Zoals omschreven in paragraaf 4.3 van het ontwerp Afwegingskader Zon op Land moet de initiatiefnemer een initiatiefvoorstel bij ons indienen. In dit voorstel wordt het initiatief beschreven en het ruimtelijk perspectief voor kwaliteit wordt onderbouwd met een inpassingsplan, plan voor meerwaarde en beheersplan. Hierin kan worden opgenomen dat groen structuren als eerste worden aangebracht. Dit soort voorwaardelijke verplichtingen kunnen worden opgenomen in de vergunning. Op deze manier worden de afspraken vastgelegd en kunnen wij ook handhaven als deze afspraken niet nagekomen worden.

Standpunt

Insprekers zien graag dat hoofdcriterium 12 niet beperkt wordt tot beheer van groene elementen, maar ook van toepassing op het zonneveld zelf en de bijkomende elementen.

Verzoek

Insprekers verzoeken de gemeente dit op te nemen in het afwegingskader.

Toelichting College:

Het college van burgemeester en wethouders neemt kennis van dit standpunt en past het ontwerp afwegingskader hier op aan.

Standpunt

Insprekers vinden dat er vooraf inzichtelijk moet zijn welk meerjarig budget er beschikbaar is om beheer en onderhoud van het zonneveld te kunnen bekostigen/ waarborgen.

Verzoek

Insprekers verzoeken de gemeente om op te nemen in het afwegingskader dat de gemeente en bewoners/belanghebbende inzicht hebben in de benutting van beschikbaar onderhouds-/ beheerbudget.

Toelichting College:

De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het participatieproces en het betrekken van belanghebbenden. De initiatiefnemer geeft dus aan waarover de omgeving mag meedenken, of meebeslissen, daaronder valt ook het onderhouds- en beheerbudget.

Zoals omschreven in de principeschets op pagina 40 van het ontwerp Afwegingskader Zon op Land moet de initiatiefnemer een initiatiefvoorstel bij ons indienen. In dit voorstel wordt het initiatief beschreven en het ruimtelijk perspectief voor kwaliteit wordt onderbouwd met een inpassingsplan, plan voor meerwaarde en beheersplan. Op deze manier worden de afspraken vastgelegd en kunnen wij ook handhaven als deze afspraken niet nagekomen worden.

Standpunt

Zoals burgers verplicht zijn om een verwijderingsbijdrage te betalen voor elektrische apparaten dient de initiatiefnemer volgens de insprekers te zorgen voor een borgstelling om verwijdering van het zonnenveld te kunnen garanderen. Insprekers willen dat dit opgenomen wordt in het Afwegingskader Zon op Land.

Toelichting College:

De verwijderingsbijdrage (nu recyclingbijdrage) komt voort uit landelijke wetgeving. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft met de sector afspraken gemaakt over het recyclen en opruimen van elektrische apparaten, waaronder zonnepanelen. Afspraken over het opruimen van het zonnenveld na exploitatie worden opgenomen in de vergunning. Op deze manier worden de afspraken vastgelegd en kunnen wij ook handhaven als deze afspraken niet nagekomen worden.

Standpunt

Insprekers willen dat in het afwegingskader wordt opgenomen wat er gebeurt met het zonnenveld bij vroegtijdige beëindiging en exploitatie of bijvoorbeeld faillissement.

Toelichting College:

Bij de beoordeling van een initiatief speelt de economische uitvoerbaarheid mede een rol. Echter er kunnen zich altijd zaken voordoen die op voorhand niet voorzienbaar waren die maken dat een initiatiefnemer afziet van realisatie en of voortzetting van het zonnenveld. Het is aan de eigenaar van het zonnenveld om op dat moment te bepalen wat er met het park moet gebeuren. Natuurlijk blijven de afspraken die vastgelegd zijn in de vergunning wel van kracht, en blijven wij daar op handhaven.

Standpunt

In het afwegingskader dient een duidelijke procedure te worden opgenomen met betrekking tot naleving, beheer en onderhoud als gevolg van het toetsingskader.

Controle op naleving van plannen, exploitatie, beheer en onderhoud dient volgens de insprekers te gebeuren in samenwerking tussen gemeente, bewoners/belanghebbenden en eventueel een neutrale derde partij. Daarnaast dient de gemeente zorg te dragen voor handhaving van het handelen door initiatiefnemer volgens het afwegingskader tijdens planning, exploitatie, beheer- en onderhoud. Insprekers willen dat een procedure met betrekking tot bovenstaande punten wordt opgenomen in het Afwegingskader Zon op Land.

Toelichting College:

De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het betrekken van de omgeving. Wij controleren tijdens de exploitatie en beëindiging van het zonnenveld of de afspraken in de vergunning worden nagekomen. Deze afspraken komen uit het inpassingsplan, plan voor meerwaarde en beheersplan. Op deze manier zijn de afspraken vastgelegd en kunnen wij ook handhaven als deze afspraken niet nagekomen worden.

Standpunt

Welke garanties biedt dit afwegingskader de inwoners en omwonenden van het Zutphens Broekgebied en Overmarsch dat onderdelen waar een inspanningsverplichting voor geldt ook uitgevoerd worden, zoals participatie?

Toelichting College:

Initiatieven voor grootschalige zonnenvelden vallen onder verplichte participatie als de Omgevingswet in werking is getreden. Hiertoe heeft de raad op 12 september 2022 besloten. Voor de verplichte participatie is door het college van burgemeester en wethouders een handreiking opgesteld, zodat de betrokken belangen zo goed mogelijk inzichtelijk worden. Het Afwegingskader Zon op Land geeft ook richting. De initiatiefnemer is uiteindelijk verantwoordelijk voor het participatieproces.

De initiatiefnemer moet vóór dat een vergunning wordt aangevraagd aantonen op welke wijze financiële participatie gefaciliteerd wordt en belanghebbende betrokken zijn of worden. De gemeenteraad neemt deze informatie mee in de beoordeling van het initiatief.

De afspraken over de landschappelijke inpassing van een zonnenveld kunnen wel worden opgenomen in de vergunning. Op deze manier worden de afspraken vastgelegd en kan de gemeente ook handhaven als deze afspraken niet nagekomen worden.

Standpunt

De gemeente geeft weinig tot geen inzicht in de voortgang van inspanningen voor zon-op-bedrijfsdak en eventuele andere initiatieven.

Toelichting College:

Het college van burgemeester en wethouders neemt kennis van dit standpunt.

Standpunt

Gemeente dient openheid van zaken te geven in alle huidige en eventuele toekomstige initiatieven.

Toelichting College:

Aanvragen voor omgevingsvergunningen worden door ons gepubliceerd en zijn door iedereen die dat wenst in te zien via onder andere het elektronische gemeenteblad (Wet elektronische publicaties). In het ontwerp Afwegingskader Zon op Land, waaronder in paragraaf 4.3, staat dat het de bedoeling is dat initiatiefnemers belanghebbende en andere partijen betreft vóór die een vergunningsaanvraag indient.

Verzoek

Bij meerdere onderwerpen wordt gesproken over afstemming met bewoners en belanghebbenden. Gemeente dient initiatief te nemen om de verschillende partijen bijeen te brengen in een te formaliseren omgevingsraad waarin een afvaardiging van bewoners/ belanghebbenden zal plaatsnemen.

Toelichting College:

Initiatieven voor grootschalige zonnevelden vallen onder verplichte participatie als de Omgevingswet in werking is getreden. Hiertoe heeft de raad op 12 september 2022 besloten. Voor de verplichte participatie is door het college van burgemeester en wethouders een handreiking opgesteld, zodat de betrokken belangen zo goed mogelijk inzichtelijk worden. Het Afwegingskader Zon op Land geeft ook richting. De initiatiefnemer is uiteindelijk verantwoordelijk voor het participatieproces en het tijdig betrekken van de omgeving.

Standpunt

Volgens de insprekers wordt alleen zon en wind genoemd om invulling te geven aan de energietransitie. Dit is volgens de insprekers te beperkt. Is voldoende gekeken naar alternatieven zoals waterstof, zon op dak, vergisting, etc.? Kan de gemeente aantonen welk onderzoek is er gedaan naar bijvoorbeeld vergisting, bodemwarmte, waterstof, etc.

Toelichting College:

Zon op land is een onderdeel van de energietransitie in de gemeente Zutphen en de Regio Stedendriehoek. Wij organiseren namelijk ook energie bespaaracties en hebben in onze Transitievisie Warmte andere bronnen van energie opgenomen als alternatief voor fossiele brandstof. Hierin wordt gekeken naar bijvoorbeeld het gebruik van warmte uit de IJssel. Het Afwegingskader Zon op Land richt zich, zoals is aangegeven door de gemeenteraad, op zonne-energie binnen de twee zoekgebieden.

Vraag

Hoe is de regelgeving rondom het insluiten van woningen door zonnevelden?

Toelichting College:

Landelijk zijn hier geen regels voor. Hier hebben wij daarom als gemeente Zutphen zelf een spelregel over opgenomen in het afwegingskader. Wanneer een initiatiefnemer een initiatiefvoorstel indient wordt dit onderbouwd met een inpassingsplan, plan voor meerwaarde en beheersplan. Deze spelregel nemen wij mee bij het beoordelen van het initiatief.

Vraag

Hoe is de regeling voor planschade voor woningen die in de nabijheid van zonnevelden liggen?

Toelichting College:

Planschade kan optreden als uw huis of een stuk grond minder waard wordt door een planologisch besluit van ons. Als woningeigenaar kunt u dan bij ons aankloppen voor een tegemoetkoming in de geleden schade, maar alleen als deze schade boven het 'normaal maatschappelijk risico' uitstijgt en rekening houdt met eventuele voorzienbaarheid. De wettelijke regels uit de Wet ruimtelijke ordening en het Besluit ruimtelijke ordening zijn hierin leidend. Dit geldt tot 1 januari 2024, daarna gelden de regels uit de Omgevingswet.

Vraag

Wat zijn de rekenregels met betrekking tot bruto/ netto benodigd oppervlak voor zonnevelden.

Toelichting College:

De verhouding tussen zonnepanelen en oppervlakte landschappelijke inpassing is afhankelijk van de maat van het initiatief en de locatie in het landschap.

Het afwegingskader doet daarom geen uitspraak over rekenregels voor netto/bruto oppervlak. Dit kan namelijk per initiatief verschillen. De criteria in het afwegingskader zijn leidend voor de inpassing.

Standpunt

Insprekers zijn van mening dat eventuele initiatieven voor zon op land in het zoekgebied (Zutphens Broekgebied en Overmarsch) worden stilgelegd totdat het afwegingskader definitief is vastgesteld in samenspraak tussen gemeente Zutphen en bewoners/belanghebbenden.

Toelichting College:

Wij vragen alle potentiële initiatiefnemers om te wachten met de vergunningsaanvraag tot het Afwegingskader Zon op Land door de gemeenteraad is vastgesteld.

Vraag

Gedurende de tweede bewonersbijeenkomst heeft wethouder aangegeven dat eventueel te plaatsen zonnepanelen volledig duurzaam dienen te zijn geproduceerd.

Toelichting College:

Het klopt niet dat de wethouder heeft gezegd dat zonnepanelen volledig duurzaam dienen te worden geproduceerd. De gemeenteraad heeft het college meegegeven dat de zonnepanelen bij voorkeur in Europa geproduceerd zijn.

Conclusie

Deze zienswijze geeft aanleiding om het ontwerp Afwegingskader Zon op Land aan te passen.

In het ontwerp Afwegingskader Zon op Land hebben wij naar aanleiding van deze zienswijze de volgende tekstuele wijzigingen doorgevoerd:

1. Aan paragraaf 2.1 is de volgende alinea toegevoegd:

“In het huidige coalitieakkoord (Rutte IV) staat opgenomen dat zon op land alleen mogelijk is als multifunctioneel gebruik van dat land mogelijk is. De uitwerking van dit standpunt is opgenomen in het afwegingskader. Het afwegingskader vraagt namelijk om niet alleen een zonneveld te realiseren, maar ook een meerwaarde te creëren als multifunctioneel gebruik voor de omgeving.”

2. Aan paragraaf 2.1 is de volgende informatie toegevoegd:

“Bovendien gelden er op een lager detailniveau eveneens enkele criteria en afstanden als potentiële belemmeringen voor zonne-energie:

- Er geldt een minimale afstand tot geluidgevoelige objecten zoals gebouwen= 50 m (Bron: Handboek milieuzonering), hoofdwegen= 25 m (Bron: Landschappelijke verkenning zonne-energie gemeente Zutphen), spoorwegen= 7 m (Bron: Regeling omgevingsregime spoorwegen), buisleidingen= 5 m (Bron: Handboek Buisleidingen)*

in bestemmingsplannen, 2016), hoogspanningsverbindingen= 7 m (Bron: Netbeheerders) en terreinen met risicovolle inrichtingen.

- *Archeologische, gemeentelijke en Rijksmonumenten.*
- *Beschermde dorps- en stadsgezichten.”*

3. In paragraaf 4.3 is de volgende zin:

“De omgeving geeft aan graag betrokken te worden op het moment dat zich een initiatief voor zonnevelden voordoet zodat men kan meedenken en meebeslissen.”

vervangen door:

“Inwoners hebben aangegeven dat ze vanaf de start van een initiatief via een huis-aan-huis brief op de hoogte gesteld willen worden en bij belangrijke beslismomenten. Verder kan de initiatiefnemer uitnodigen via lokale krant, email, website of gaat persoonlijk langs bij omwonenden.”

4. Aan paragraaf 4.3 is een principeschets en tabel van het processchema voor de vergunningsprocedure van een zonneveld toegevoegd.

5. In paragraaf 4.3 zijn recreatieve gebruikers aan de opsomming van belanghebbende toegevoegd.

6. Aan paragraaf 4.4 is de volgende alinea toegevoegd:

“De bewoners in Zutphen geven aan dat indien er een zonneveld gerealiseerd wordt, er vooral behoefte is aan eigenaarschap met een lokaal karakter bijvoorbeeld via een lokale energie coöperatie zonder financieel winstoogmerk: geen ‘cowboys’. Financiële participatie is niet afdwingbaar in het vergunningsproces van een gemeente. Gemeenten kunnen wel afspraken maken over de manier waarop financiële participatie bij energieprojecten kan worden vormgegeven. Een van die afspraken gaat in op lokaal eigenaarschap. Zo is in het collegeakkoord door de coalitiepartijen opgenomen dat er minstens 75% lokaal eigenaarschap moet zijn. Hiervoor geldt voor de initiatiefnemer een inspanningsverplichting om dit te organiseren. De inzet van de initiatiefnemer wordt door de gemeenteraad beoordeeld op basis van het participatieplan en initiatiefvoorstel. Hierin toont de initiatiefnemer aan welke afspraken er gemaakt worden over de exploitatie en financiële deelname of tegemoetkoming aan de omgeving.”

7. Criteria nummer 12 is nu als volgt geformuleerd: *“De initiatiefnemer toont aan hoe het zonneveld, de groene elementen en de bijkomende elementen van het zonneveld beheerd worden.”*

Inspreker 10, inwoner van Zutphen

Datum inkomende brief: 31 december 2022

Ondertekend door: particulier, 1 handtekening

Inspreker sluit zich aan bij de zienswijze hierboven (nummer 9).

Standpunt

Inspreker wil voorkomen dat er in de toekomst een zonneveld ligt met verouderde panelen met een laag opwekkingrendement niet meer passend bij de op dat moment realistische opwekking.

Verzoek

De inspreker vraagt een spelregel toe te voegen die het technische rendement van een zonneveld in de toekomst kan borgen.

Toelichting College:

Dit kunnen wij bij de vergunningverlening niet afdwingen. We kunnen de initiatiefnemers hier wel over adviseren en meenemen in de belangenafweging wanneer het initiatief beoordeeld wordt.

Conclusie

Deze zienswijze geeft geen aanleiding om het ontwerp Afwegingskader Zon op Land aan te passen.

Inspreker 11, inwoner van Zutphen

Datum inkomende brief: 29 december 2022

Ondertekend door: particulier, 1 handtekening

Inspreker sluit zich ook aan bij zienswijze nummer 9.

Standpunt

Inspreker vindt het Afwegingskader Zon op Land moeilijk pasbaar binnen de bestemmingsplannen en de Visie Landelijk Gebied Zutphen.

Inspreker adviseert de gemeente eerst te zorgen voor goede infrastructuur van nutsvoorzieningen en gemotiveerde bedrijven die het dak vol met zonnepanelen leggen alvorens de gemeente zonnepanelen gaat aanleggen.

Toelichting College:

In de Visie Landelijk gebied staat op hoofdlijnen de doelstelling van de gemeente op het onderwerp zonne-energie. In de Visie landelijk gebied staat ook dat wij bekijken of het ook mogelijk is binnen het gehele landelijk gebied de ontwikkeling van klein- en grootschalige zonnevelden te faciliteren. De onderzoeken van Pondera Consult en bureau SAB en het Afwegingskader Zon op Land werken deze doelstelling voor grootschalige zonne-energie verder uit.

Conclusie

Deze zienswijze geeft geen aanleiding om het ontwerp Afwegingskader Zon op Land aan te passen.

Inspreker 12, Land- en Tuinbouw Organisatie (LTO Noord)

Datum inkomende brief: 30 december 2022

Ondertekend door: Belangenorganisatie Land- en Tuinbouw Organisatie (LTO Noord)

Standpunt

Inspreker vraagt om de volgende punten in hoofdstuk 2.1 op te nemen:

Verwijzing naar de Nationale Omgevingsvisie, het regeerakkoord en de zogenaamde 'Zonnebrief' van minister Jetten. Waarin staat dat energie opwek uit zon op landbouwgrond alleen kan als er sprake is van volwaardig meervoudig ruimtegebruik.

Hierbij verwijst de inspreker ook naar de planologische regeling in het Omgevingsplan Landelijk Gebied Zutphen.

Toelichting College:

Verschillende insprekers hebben gevraagd het uitgangspunt over multifunctioneel gebruik uit het coalitieakkoord van Rutte IV op te nemen onder het kopje 'nationaal beleid'. Het college besluit deze informatie op te nemen in de inleiding. De uitwerking van dit standpunt is al opgenomen in het afwegingskader. Het afwegingskader vraagt namelijk om niet alleen een zonneveld te realiseren, maar ook een meerwaarde te creëren voor de omgeving. Dit kan geïnterpreteerd worden als multifunctioneel gebruik.

In het kader van de vaststelling van het Omgevingsplan Landelijk gebied heeft de gemeenteraad op 4 juli 2022 een motie aangenomen om een Landbouwvisie te maken. Daarin moeten dergelijke onderwerpen en functies die allen een claim leggen op het landelijk gebied een plek krijgen.

Standpunt

Inspreker mist in het afwegingskader wat het maximale aantal hectare zonnepanelen dat per zoekgebied is toegestaan.

Toelichting College:

Het college van burgemeester en wethouders heeft op 13 april 2021 besloten dat er maximaal 20 hectare zonneveld in het Zutphens Broekgebied en 10 hectare zonneveld in De Overmarsch mogelijk is. In de Regio Stedendriehoek zijn geen afspraken gemaakt over de bijdrage van alle individuele gemeentes aan het regionale bod.

Standpunt

Inspreker mist in het afwegingskader wat de verhouding zonnepanelen en oppervlakte landschappelijke inpassing is.

Toelichting College:

De verhouding tussen zonnepanelen en oppervlakte landschappelijke inpassing is afhankelijk van de maat van het initiatief en de locatie in het landschap.

Standpunt

Inspreker is van mening dat door de aangebrachte meerwaarde van het gebied na ontmanteling deels of geheel te behouden er daarna niet meer volledig landbouwkundig gebruik gemaakt kan worden van het gebied.

Toelichting College:

Het college van burgemeester en wethouders neemt kennis van dit standpunt.

Standpunt

Inspreker mist bij paragraaf 4.5 de mogelijkheid om zonnepanelen na gebruik te vervangen voor nieuwe.

Verzoek

Inspreker verzoekt om de mogelijkheid van vervanging op te nemen in het Afwegingskader Zon op Land.

Toelichting College:

Het college van burgemeester en wethouders neemt kennis van dit standpunt en past het afwegingskader hierop aan.

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding om het ontwerp afwegingskader aan te passen.

In het ontwerp Afwegingskader Zon op Land hebben wij naar aanleiding van deze zienswijze de volgende tekstuele wijziging doorgevoerd:

Aan paragraaf 4.5 is de volgende tekst toegevoegd:

“De mogelijkheid bestaat ook om zonnepanelen na gebruik te vervangen voor nieuwe.”

Conclusie

De volgende zienswijzen worden overgenomen:

- de zienswijze van inspreker 2;
- de zienswijze van inspreker 6;
- de zienswijze van inspreker 9; en
- de zienswijze van inspreker 12.

De overige zienswijzen geven geen aanleiding het ontwerp Afwegingskader Zon op Land aan te passen.

Voorgesteld wordt het 'Afwegingskader Zon op Land' gewijzigd vast te stellen.